

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Prememba v predsedstvu najvišjega sodišča.

V nedeljo je uradna „Wiener Ztg.“ naznanila umirovljenje prvega predsednika najvišjega sodnega in kasacijskega dvora, dr. Karla pl. Stremayra, kateremu je cesar z izredno laskavim lastnoročnim pismom izrekel zahvalo in priznanje za njegovo delovanje kot prvi sodnik v državi in mu podelil veliki križec Štefanovega reda.

Zajedno je uradni list naznanil imenovanje drugega predsednika najvišjega sodišča, dr. Karla Habietineka prvim predsednikom in imenovanje senatnega predsednika, dr. Emila Steinbacha drugim predsednikom najvišjega sodnega in kasacijskega dvora.

S tem se je pri najvišji sodni instanci izvršila jako važna in pomembna izprememba, katero je v interesu justice samo pozdraviti.

Stremayr je torej odstopil. Šel je v pokoj, katerega je že davno zaslužil, katerega pa se je vedno branil s tako odločnostjo, kakor da je imel izvrševati kot lord-nadsodnik kako politično misijo. S Stremayrom je izginila iz javnega življenja jedna najmarkantnejših oseb, mož, ki je imel poleg velikih zmožnosti tudi velike slabosti, mož, ki ni razumel duha sedanjega časa in je vedno še živel v idejah nemškoliberalne stranke, katere zdaj ni več.

V dobi vsegamočnosti nemško liberalne stranke je Stremayr zapustil zaduhle prostore graškega državnega pravdnštva in prestopil leta 1868 v ministerstvo notranjih del. V letih 1870 do 1879. je stal na čelu naučnega ministerstva in se v tej lastnosti trudil na vso moč, da potom šolstva zagotovi germanizacijo slovenskih narodov. V to dobo njegovega ministrovanja spada tudi tista klaverna epizoda, ki jo imenujejo Nemci „Kulturkampf“ in ki ni rodila nobenega sadu, prav ker nemška liberalna stranka ni imela poguma in odločnosti, da iz svojih načel izvaja vse kon-

sekvence. V tisti dobi sklenjeni cerkveno-politični zakoni so ostali do malega na papirju. To so zakoni, za katere se nihče ne briga.

Po odstopu Auersperg-Lasserjevega ministerstva je Stremayr postal ministerski predsednik, a je to mesto kmalu odstopil grofu Taffeu, in obdržal justični portfelj. V l. 1880. je vsled sklepa ministerskega sveta in le jako nerad izdal naredbo, s katero se je Čehom zagotovila uprav nedostojno malenkostna mrvica ravnopravnosti. Izstopil je še isto leto iz Taffeovega ministerstva in tudi iz političnega življenja ter postal drugi predsednik najvišjega sodišča. Leta 1889. je bil imenovan članom gospodske zbornice, v kateri se je pridružil nemški ustavovorni stranki, l. 1891. pa je bil imenovan prvim predsednikom najvišjega sodišča.

Na tem visokem mestu je dr. pl. Stremayr do zadnjih dni delal z vsem svojim uplivom proti ravnopravnosti Slovanov. Ne bomo trdili, da ga navdaja proti Slovanom tako sovraštvo, kakor Waserja; morda je bil prepričan, da so njegovi nazori jedino pravi, ali istina je, da je najvišje sodišče za časa njegovega predsedništva izdalo marsikatero razsodbo v jezikovnih stvareh, kateri so se Slovani uprli z vso odločnostjo. Nepozabno je, kako so bili s tega visocega mesta slovenski jeziki proglašeni za tuje jezike, ki nimajo pri najvišjem sodišču nobenih pravic, kar je pogrelo celo tako zmernega in previdnega moža, kakor je sedanji finančni minister Kaizl, da je v češkem deželnem zboru očital Stremayru „nečuveno predrznost“.

Stremayr je porabil ves svoj upliv, da zajezi jezikovni ravnopravnosti pot k najvišjemu sodišču. Vzdrževal je z vso energijo sedanjo, zakonu nasprotujočo uredbo, pri tem visokem dvoru in ni se zmenil za nobeno pritožbo v tem oziru.

Nemci so Stremayru silno zamerili, da je najvišje sodišče v nekaterih slučajih razsodilo drugače, kakor so oni pričakovali in želeli, a Stremayr te zamere ni zaslužil, ker je bil vedno zvest svojim načelom.

Slovanski narodi nimajo vzroka žalovati po Stremayru. Bil je vedno njih nasprotnik in ves svoj veliki upliv je porabljal proti njim.

Na njegovo mesto je stopil dosedanji drugi podpredsednik najvišjega sodišča, dr. Karol Habietinek. To je prvi zavodni Slovan, ki je zavzel mesto lord-nadsodnika v naši državi. Naravno je, da dr. Habietinek ni naroden šovinist. Dičijo ga velika zmernost, redka pravičnost in pravi avstrijski patriotizem. Habietinek, ki je sedaj 69 let star, je bil najprej odvetnik, potem profesor na praškem in na dunajskem vseučilišču, l. 1878. pa je vstopil v Hohenwartovo ministerstvo, v katerem je prevzel justični portfelj. Po Hohenwartovem odstopu je prišel najprej k državnemu sodišču, leta 1881. pa je bil imenovan drugim podpredsednikom najvišjega sodišča. L. 1879. je postal član gospodske zbornice, v kateri pripada konservativni stranki, l. 1891. pa je bil imenovan prvim podpredsednikom, na katerem mestu mu sledi bivši finančni minister v Taaffeovem ministerstvu, dr. Emil Steinbach.

Habietinekova oseba je popolno jamstvo, da bode najvišje sodišče zavetišče neokaljane pravičnosti, da bode vedno strogo objektivno razsojalo v vseh zadevah. Pričakujemo pa tudi, da zavlada pri najvišjem sodnem in kasacijskem dvoru tudi objektivnost v jezikovnih zadevah, in da bode novi predsednik najvišje sodne inštanice, kolikor mu je mogoče, pazil na to, da bode v vsi justici, ne samo v stvarnem, nego tudi v narodnem in specijalno v jezikovnem oziru vladala istinita nepristranost, in da se odpravijo zaupanje ljudstva v justico oškodujoči takoiimenovani politični sodniki.

V Ljubljani, 14. februarja.

Češki in poljski manifest.

Tudi parlamentarna komisija poljskih poslancev je izdala na narod poseben manifest, v katerem je zlasti važno to-le mesto: Parlamentarna komisija poljskega kluba mora v imenu poljskih poslancev in po nji-

hovem izrečnem pooblastilu izraziti nado, da bode vlada, katero je poljski klub vedno in ne brez žrtev podpiral, s svojo skrbjo za poljsko deželo zabranila, da ne zaiđe klub v konflikt s svojimi političnimi načeli, h katerim se je priznaval vedno zvesto, in s svojimi dolžnostmi do dežele v gospodarskem in socialnem oziru. Z dobrovoljnim in nepristranskim postopanjem, tudi v političnem in gospodarskem oziru, mej neparlamentnim časom bode vlada omogočila, da jo dežela in poljski klub še nadalje podpirata. — Z manifestom Čehov se bavi jako intenzivno i nemško i češko časopisje. „Narodni Listy“ imenujejo manifest „apel na zdravo človeško pamet“. Staročeški „Hlas Naroda“ pravi, da kaže manifest odločnost in treznost, prav kakor se spodobi v resnih razmerah, v katerih so sedaj država in interesi češkega naroda. Nemški časopisi smatrajo manifest za dokaz, da so Čehi — nespravljivi. „Grazer Tagblatt“ piše, da je vrgel češki klub s tem gorečo bakljo v avstrijsko državno poslopje, a Nemci ne bodo pogoreli, ako se bodo branili. Časi Husitov se vračajo, a Nemci bodo ostali zopet zmagoviti.

Dr. Lueger o položaju.

Dunajski župan je govoril v Dreherjevi dvorani o položaju ter dejal: V boju zadnjega časa so se zgodili veliki zločini. Ker nočem biti soodgovoren za te zločine, jih hočem povedati: Prvi zločin je storila nemška katoliška stranka, ki ni hotela glasovati z drugimi nemškimi strankami za to, da se jezikovne naredbe odpravijo. Ko se to ni zgodilo, je morala nemška katoliška stranka ostati seveda v desničarski večini, in nobenega upanja ni, da bi se pridobila ta stranka za pravične težnje Nemcev. Drugi zločin je storila nemška narodna stranka, ker je razbila konferenco nemških načelnikov, ki je vodila opozicijo. Wolf-Schönererjevi skupini to jedinstvo ni bilo všeč, zato je z Graškim strankarskim vodstvom razpršila imenovano konferenco, da nimajo opozicijske stranke nobenega vodstva. Tretji zločin pa se je

LISTEK.

Jako kratek roman.

Ruski spisal V. Garšin.

Hladno, zima... Prosinec je, in to čuti vsako bedno bitje, vratar, stražnik — vsi, kateri ne morejo deti svojega nosu na toplo mesto. Gotovo, tudi jaz čutim to. Ne zato, ker bi si ne mogel najti toplega kotiča, temveč po svojih lastni volji.

V resnici, zakaj blodim po tej pusti obali? Svetilnice s štirimi plameni gore žarko, dasi veter piše vanje in podrtava s plinovim plamenom. Vzlic njihovega žarkega plamena je velikanska, razkošna palača temna, a zlasti njena okna se zde še temnejša. V ogromnem, prozornem steklu se odbija vihra, mrak. Veter tuli in besni nad zamrznjeno, pusto Nevo. „Ding-dang! ding-dang!“ odmeva skozi vihar. To bje ura na prestolni cerkvi v trdnjavi, in vsak udarec žalobnega zvona se vjema z udarom moje lesene noge ob pobledele granitne plošče in z udarci mojega bolnega srca ob stene njegovega tesnega prostorčka.

Moram se predstaviti čitatelju. Jaz sem mlad človek z leseno nogo. Morebiti mi bode rekli, da oponašam Dikensa; spominjate li se: Sajlas Beg, književnik z leseno nogo (v romanu „Our courmon friend“)? Ne, ne oponašam: jaz sem v re-

nici mlad človek z leseno nogo. Samo, da sem postal takšen nedavno...

„Ding-dang! ding-dang!“ ura bje najprej turobno svoj: „Gospod, usmili se“, a potem ure. Zdaj je še-le ena. — Še sedem ur je do jutra! Tedaj bo izginila ta črna noč, polna mokrega snega, in napočil bo dan. Hočem li iti domov? Ne vem; prav vsejedno mi je. Ne potrebujem sanj.

Spomladl sem tudi z veseljem hodil po celo noči po tej obali. Ah, kake noči so to bile! Kaj je lepšega od njih! To ni sopena, južna noč, s svojim strastnim, črnim nebom in velikimi zvezdami, katere vas preganjajo s svojim pogledom. Tu je vse svetlo in krasno. Raznobarveno nebo je hladno in lepo; ono poznato „svetlo cele noči“ zlati sever in vzhod; zrak je svež in oster; Neva teče, ponosna in svetla, in mirno pljuska z malimi vali ob kameneno obalo. In na tej obali stojim jaz. A na mojo roko se opira deva. In ta deva...

Oh, milostljive gospé in gospodje! Zakaj sem vam pričel pripovedovati o svojih ranah? Ali, človeško srce je že tako neumno in nesrečno. Kadar je ranjeno, spodtika se ob vsakomur, s komur se sestane in išče tolažila. A ne najde ga. Saj to je popolnoma razumljivo: kdo potrebuje strgano, nezakrpano nogavico? Vsakdo se trudi, da jo brne s koncem čevlja čimdalje od svoje noge...

Moje srce še ni potrebovalo krpanja, ko sem se spomladl tega leta seznanil z Mašo, gotovo z najlepšo od vseh Maš na svetu. Seznanil sem se z njo uprav na tej obali, katera ni bila nikakor tako hladna kot je sedaj. In jaz sem imel pravo nogo namesto te grde lesene, pravo, vitko nogo, istotako, kot mi je leva ostala še sedaj. V obče sem bil vitkega stasa in nisem bil nikakor podoben taki pokveki kot sedaj. Grda je ta beseda, ali sedaj mi ni do besede... Torej seznanil sem se z njo. To se zgodi jako lahko? Šel sem. Ona je šla... (jaz nisem nikakšen babjek, t. j. nisem bil babjek, ker sedaj imam leseno nogo)... Ne vem, kaj me je pripravilo do tega, in jaz sem pričel razgovor. Pred vsem seveda o tem, da nisem nikakor kot oni prevejanci itd.; potem kako čiste namene da imam itd. Moja dobrodušna fiziognomija, — na kateri je sedaj debela guba vrh nosu, jako mračna guba — umiri devo. Spremil sem jo do Galernove ulice in do samega doma, kjer je stanovala. Vračala se je od svoje stare matere, katera je stanovala poleg Poletnega vrta, in h kateri je šla vsaki večer čitat romane. Siromašna babica je bila slepa!

Sedaj je babica že umrla. To leto je umrlo tako mnogo, tudi nestarih žen. Tudi jaz bi bil mogel umreti, jako lahko, zakljam vas. A jaz sem prebolel. Gospoda,

koliko nesreče more prenesti človek! Ne veste vi tega? Niti jaz ne.

* * *

Jako dobro. Maša me je pregovorila, da bodem junak, in zato moram oditi na vojsko...

Časi križarskih vojsk so minuli; vitezi so izginili. Toda, ako vam reče mila deva: „Ta prstan sem — jaz!“ in ga vrže v ogenj požara, no, bodisi tudi največjega požara, recimo Fejginskega mlina (kot je to davno bilo!) — ne bodete li vi skočili, da ga rešite. „Ah, kako je čuden, seveda nečem,“ — odgovarjate vi. Seveda nečem. Odidem rajši k Butcu in si kupim novih, desetkrat dražjih. — In bo li ona rekla, da ona sedaj ni več oni dragoceni prstan, temveč to? Nikedar ne verjem tega Sicer, čitatelj, jaz nisem vašega stanu. Morda bode ona ženska, katera ugaja vam, tudi tako storila. Spomnite se, morebiti se vam je pripetilo, da ste opazovali metulja, kateri je naletel na ogenj. Tedaj ste se tudi zabavali. Metulj je podrtaval, ležeč na lesjih in trepetal z upaljenimi krili. Menili ste, da je to zanimivo; slednjič se je vam metulj pristudil, in vi ste ga zgnjetli s prstom. Bedno bitje je prestalo trpeti. Ah, ljubeznivi čitatelj! Da morete vi s prstom zgnjetiti tudi mene, da bi tudi jaz več ne trpel!

(Konec prih.)

storil, ker sta te dve stranki sami začeli obstrukcijo takrat, ko bi se opozicija morala bojevati z duhom. Toda omenjeni stranki sta hoteli ubiti parlament, ker nočeta Avstrije. Lueger pa hoče Avstrijo in v njej upliv Nemčije, zato hoče parlament. Končno je pobijal Lueger hujskanje nacionalcev proti Rimu in zavračal agitiranje za prestop v protestantizem.

Sestanek treh cesarjev v Celovcu.

„Vaterland“ javlja, da se povodom letošnjih velikih cesarskih manevrov zbere v Celovcu več vladarjev. Razen našega cesarja prideta tja tudi ruski car Nikolaj in nemški cesar Viljem. V nekaterih grašččinah blizu Celovca in v mestu samem se že delajo velike priprave za nastanitev odličnih gostov.

Ustava Krete.

Komisija, ki je sestavljala organski statut za Kreta, je določila te glavne točke krečanske ustave: Kreta ima avtonomno vlado. Varstvo dežele in vzdrževanje javnega reda se prepušča orožništvu in municipalni straži, v kateri je služba obligatorična. Vse vere so pred postavo jednako-pravne. Uradni jezik je grščina. Javne službe morejo opravljati vsi Krečani, ki so za to sposobni. Princ Jurij vrši eksekutivo s sodelovanjem odgovornih svetovalcev. Zbornica sestaja iz poslancev, katere voli narod; 10 poslancev imenuje princ. Zbornica zboruje le vsako drugo leto. V prvih dveh letih pa more dajati princ sam zakone.

Nemčija in Amerika.

Državni tajnik, pl. Bülow, je v nemškem parlamentu pojasnil razmerje Nemčije do Zjedinenih držav ter ovrgel vse laži, ki so se trosile po časopisju. Nemčija ni podpirala sovražnikov Zjedinenih držav in jim ni nikakor skušala delati težav pri jemanju koristij, katere jim je donesla vojna s Španijo. Nemčija simpatizira s Španijo, a ostaja z Ameriko v najboljšem razmerju. Nemški in ameriški interesi se ne križajo nikjer. Program nemške politike ostane: dobre razmere do vsakega brez izzivanja in brez slabosti. Nemški in angleški časopisi so z izvajanjem Bülowa prav zadovoljni.

Dopisi.

Z dežele, dne 11. februarja. (Učiteljski grobovi; zaslužni križci pri učiteljstvu). Smrtna kosa je zopet posegla med naše vrlo, delavno, a tudi trpeče učiteljstvo. Te dni je k večnemu počitku legel g. Josip Osana, učitelj v Svibnjem pri Radečah, komaj 40 let star. Mož se ni odlikoval po velikih zmožnostih, a bil je vesten, priden in rodoljuben učitelj. Služboval je prej v Velikem Tornu v krškem okraju. Lani se mu je bilo posrečilo, da je dostal izpit učiteljske usposobnosti, čeprav se menda ni popolnoma izšolal na preparandiji. Na to je prosil službe v Svibnjem, kjer je postal tudi definitiven. Žal da ni dolgo užival svoje „sreče“. Bodi mu večni mir in pokoj!

Ker že govorim o Svibnjem, spomniti se hočem na tem mestu tudi nekega drugega moža, rojenega Svibnjčana, ki je kot učitelj umrl v daljni tujini, ako se ne motim, v Dolnji Tuzli v Bosni. Bil je to gospod Blaž Pernišek, nekdanji učitelj v Ljutomeru na Štajerskem. Mož je bil strokovnjak v kmetijstvu, odločen in neustrašen narodnjak, ki je svoj čas tudi veliko pisal v slovenske novine. Kedaj je umrl, ne vem, zdi se mi pa, da sploh noben slovenski časnik ni doslej poročal o njegovi smrti. Bodi vrlému možu s temi vrsticami postavljen skromen spomenik v „S. Narodu“, za kateri list je bil vrli pokojnik tudi večkrat zastavil pero.

A še o tretjem mrtvecu iz učiteljskega stanu mi je danes povedati. V Stjaku na Goriškem je umrl g. Anton Koršič. Koršič je bil jako nadarjen in sposoben učitelj, Slovan z dušo in telom; zapustil nas je veliko prerano sredi svojega vsestransko plodonosnega delovanja v 42. letu svoje dobe. Tako umirajo še mladi učitelji, in človek se s strahom vprašuje, kaj bo, če bode smrtna žetev med učiteljstvom tako napredovala? Kje dobimo kaj naraščaja ob sedanjem obupnem stanu slovenskega učiteljstva?

K sklepu tega „mrtvaškega lista“, naj, g. urednik, še dodam, da mi je jako dobro bilo do tega, kar ste v zadnjem listu med nami rekli o učitelju Bielockem v Lvovu. Mož je namreč odklonil srebrni zaslužni

križec! Prav je imel! Srebrni zaslužni križec dobi dandanes že vsak delavec, birič, sluga itd. In ali naj se učiteljstvo in njega delovanje primerja ali celo enako ceni s takimi ljudmi in njihovim delovanjem? Zato moram na tem mestu vrliga gališkega kolego javno pohvaliti. Vivant sequentes! — Letos je bilo tudi pri nas na Slovenskem nekaj učiteljev odlikovanih, zvečine so padali — srebrni zaslužni križci! A še za to „borno čast“ so se izbrali le milijenci vlade; kajti zares vrl, neustrašen, naroden učitelj ne dobi ob današnjih razmerah odlikovanja. To se je pokazalo letos posebno na Kranjskem, kjer je odličnejši pedagog in strokovnjak odšel — „brez križca“! — Sapientia sat!

Pazniške plače v dež. prisilni delavnici v Ljubljani.

Nadpazniki in pazniki deželne prisilne delavnice so resnično potrebni izboljšanja svojih užitkov, ker s sedenjo pičlo plačo nikakor ne morejo več izhajati.

Leta 1896. s 1. julijem se jim je plača regulirala, ali skoraj prav nič izboljšala, deset paznikov je dobilo po 1 gld. 25 kr. na mesec več ali 15 gld. na leto, šest mlajših paznikov prav nič. Naredilo se je veliko kategorij, katere pa so malo koristile.

Obljubilo se jim je, kadar bodeta država in dežela uredila plače svojih uradnikov in služabnikov, da se bodo takrat izboljšali užitki paznikov. Tudi kvinkvenije bile so paznikom obljubljene, kakor jih imajo služabniki po celi Avstriji. Pazniki bi bili povsem zadovoljni, ako bi se jim plače toliko izboljšale in tako regulirale, kakor jih imajo pazniki po drugih takih zavodih.

V prisilni delavnici v Korneuburgu imajo pazniki sledeče plače:

Nadpaznika 750 gld. stalne plače in 100 gld. stanarine, pazniki I. razreda 625 gld. stalne plače in 100 gld. stanarine, pazniki II. razreda 562 gld. stalne plače in 100 gld. stanarine, vratar, vrtnar, pisar in ordonanca imajo 500 gld. in še 100 gld. stanarine na leto. Ti vsi dobivajo tudi obleko in še posebej 8 kr. na dan za kruh in 10 kr. za pivo, kar znaša 65 gld. na leto.

V Pragi imajo pazniki sledeče plače: Nadpaznika 700 gold., pazniki I. razreda 600 gld., pazniki II. razreda 550 gld., pazniki III. razreda 520 gld., pazniki IV. razreda 450 gld. Ti prosijo letos za stanarino, ki se jim gotovo tudi da. Vsaki teh paznikov ima pri delu 50 kr. na dan doklade, ki se razdeli za novo leto, da pride povprek na vsakega paznika 40 gld. Na deželi imajo 15 gld. na mesec doklade.

V državnem zboru sprejeti zakon o državnih uslužbencih deli slednje na štiri razrede in sicer s plačo 700 gld., 600 gld., 500 gld., 400 gld. in 50%, 30%, 25%, 20% aktivitetne doklade in starostne doklade 50 gold.

Pazniki v prisilni delavnici imajo trdo službo. Vsak dan so od 5. ure zjutraj do pol 8. ure zvečer v službi, povrh pa imajo še ponočno službo. Ako bi bili vsak tretji ali četrti dan prosti, bi morala dežela imeti najmanj 10 paznikov več kakor sedaj.

Ako imajo pa pazniki tako težavno in dolgotrajno službo, potem je pač samo pravično, če jih dežela tudi primerno plača, vsaj tako, kakor so druge sluge, na primer pri mestni občini ljubljanski plačani, in to stori toliko laglje, ker ima od njih veliko korist.

V prihodnjem zasedanju dež. zbora pride na vrsto regulacija uradniških plač. Upamo, da se ob jednem zvišajo tudi užitki najpotrebnejših služabnikov dežele, paznikov prisilne delavnice.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. februarja.

— **Osebnosti.** Blagajnik na južnem kolodvoru v Ljubljani g. Anton Kozlevčar, je imenovan postajenačelnikom v Borovnici. Sedanji borovniški načelnik gosp. Vitzmann je premeščen v Hrastnik. — Konceptni praktikant pri tirološkem namestništvu grof Sebastijan Giovanelli, je imenovan koncipistom pri dež. vladi v Ljubljani. Slovenski seveda ne zna. Čemu tudi?

— **Ljubljansko gasilno društvo.** Gospe v nasprotnem taboru sila razkači vsaka notica, katero priobčimo v zadevi slovenskega poveljevanja pri našem gasil-

nem društvu. Pred vsem mislimo, da si členstvo prostovoljnega gasilnega društva tudi sme prostovoljno izbirati jezik, v katerem se poveljuje; nikakor torej ni sveta resnica, da bi se moralo slovensko členstvo pokoriti nemški komandi nekaterih mogotcev. Členstvo bodi zavedno in ne poslušaj krivih prorokov, še manj se jim pa daj terorizovati z različnimi pretnjami. Nemški gospodarji bodo svoje slovenske uslužbence istotako radi nadalje v službi imeli, ker vedo, da jim slovenske željave roke donajajo lepega dobička. Ravno tako je neosnovana govorica, ki se trosi po mestu in ž njo skuša pripraviti členstvo ob svojo slovensko narodno zavednost, češ, zaradi slovenskega poveljevanja treba bode vsaki dan hoditi na vežbanje. Tako neumni naši gasilci niso, da bi vsako prazno slamo imeli za polno zrno. Tudi naj jih ne plaši, če se hoče uplaviti na uslužbence po tovarnah (k njih imena lahko priobčimo), da bodo morali iz društva izstopiti, če se sklone slovensko povelje itd. Sicer pa je poučno, kako so dosedanji merodajni krogi pri gasilnem društvu sami prepričani, da z nemško komando ne bode šlo. Česar stariši ne povedo, pa otroci izklepetajo, in resnica je tudi, da potapljačjo se ladijo podgane zapuščajo. Pripoveduje se namreč, da je eksercimojster Dax, vedoč, da z nemškim poveljem ne bo starosti učakal v Ljubljani, že nekje na Dolenjskem, kjer je novo ustanovljeno gasilno društvo vežbal, prosil spričevala, da prav dobro ume slovenski poveljevati. Mož čuti tedaj nujno potrebo preskrbeti se za vse bližajoče se eventualitete. Naloga magistrata je, z vso avtoriteto podpirati težnje in opravičene zahteve slovenske večine gasilnega društva, na členih pa je, da s sklepom na občnem zboru jedenkrat za vselej pometejo z nemško oholostjo in krivico. Krivica je, če se v Ljubljani poveljuje nemški in sramota je, če se taka krivica še nadalje dopušča. V zvezi gasilnih društev kranjskih je povelje slovensko, prvo gasilno društvo na Slovenskem, v beli naši Ljubljani pa nosi na sebi madež in sramotni pečat tujčeve pete. Tako ne sme več biti, kajti „biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos!“

— **Torej smo vender prav imeli.** Svoj čas smo poročali, da imajo izvestni krogi namen, spraviti g. Ivana Bendo najprej kot profesorja na celovško učiteljsko, potem pa od ondot nazaj v Ljubljano kot nadzornika. Oficiozno se je ta vest z veliko odločnostjo in ne brez prikritosti dokumentovala, a vzlic temu se je na polovico že uresničila. Kakor smo že včeraj zabeležili, je g. Benda imenovan profesorjem na učiteljsko v Celovcu. Zdaj le želimo, da se vsaj druga polovica v našem listu svoj čas zabeležene govorice ne izpolni.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** V četrtek, 16. t. m. ima gospa I. Polakova svojo benefico. Kakor že omenjeno, igrala se bo pri tej priliki velezbavna burka s petjem „Trije pari črevljev“, v kateri igra gospa Polakova črevljarjevo ženo, Lenko Smuk. Ta uloga, ki ima tudi mnogo petja, je mej najboljšimi gospe Polakove. Menda ni potreba pozivati slovenskega občinstva, da pridi dne 16. t. m. k predstavi, kajti gospa Polakova uživa kot nedosežna srebro na slovenskem odru najširše simpatije, in posetniki našega gledališča vedo, da je brez nje vsaka spevoigra, opereta, da, vsaka burka nemogoča. Zato pa je igrala gospa Polakova tekem sezone skoraj v vsaki igri, zlasti pa se je odlikovala v sledečih: „Omikanci“, „Gospod ravnatelj“, „Jurčkove sanje“, „Sama mej seboj“, „Klarica na vojaških vajah“, „Ali je to dekle“, „Sin“, „Trhli dom“, „Vojna v miru“ in „Trije pari črevljev“. — Dne 18. t. m. bode zopet operna predstava

— **Sokolova maskarada**, o katere sijaju nam pač ni treba še več govoriti, bode danes veličastno zaključila kratki predpust, ki se ni odlikoval posebno po živahnosti. Nadejati pa se je, da bo danes drugače, in da oživi letošnji medli Kurent na severnem tečaju v nenavadni ognjevitosti. Vstopnice se bodo dobivale še tudi zvečer pri blagajnici, in izletnikom na severni tečaj ni absolutno potreba fraka in klaka, nego zadošča za silo tudi promenadna obleka, kakor druga leta. Geslo za danes večer naj bode vsakemu zavednemu veseljaku: Hajd! na severni tečaj!

— **Iz Šentpeterskih podružnic sv. Cirila in Metoda.** Pišejo nam: Mala, a od-

lična družba, broječa 30 oseb, mej koje so bili trije občinski svetovalci podružničarji, zbrala se je sinoči na poziv delavne ženske podružnice v salon gostilne gosp. Trčka k slavnostni večerji. Ta priredila se je v proslavo najvišjega odlikovanja dveh zaslužnih mož - podružničarjev: predsednika možke podružnice, g. župnika Malenška in gospoda primarija dr. Štajmerja, soproga gospe načelnice ženske podružnice. Dolgo vrsto navdušeno vsprejetih napitnic pričel je gosp. I. podpredsednik možke podružnice z napitnicami na oba gospoda slavljence, ki sta si s finim taktom in strogo narodnim mišljenjem občne simpatije pridobila in zblok strogo vestnega delovanja jeden v prid svojih 11.000 župljanov, drugi v prid trpečega človeštva tudi najvišje priznanje, oziroma odlikovanje. Na teh napitnicah zahvalila sta se gg. slavljence in napivala prosperu podružnic, oziroma navzočnikom. Gosp. II. podpredsednik napil je navdušeno delavni predsednici ženske podružnice, gospej Veri dr. Štajmerjevi. Odbornik g. Globočnik slavnostnemu čveterospetu „Iliriji“, ki povsod, kjer se kaka narodna slavnost vrši, blagohotno sodeluje in s svojimi glasovi navzočnike navdušuje. Gosp. Dečman zahvaljujoč se imenom „Ilirije“ izpraznil je čašo v prid „narodnemu delu“. S temi napitnicami zaključila se je vrsta oficijalnega dela. Govorilo se je pa še mnogo, ker se je republika proglasila večinoma v predpustno šaljivem zmislu. Izborni „menu“, ki dela čast kuhinji gospe Trčkove, razne dobre kapljice (tudi pokalo je in se penilo) iz priznane dobre kleti gospoda Trčka, milo domače petje naših slavcev in pa duhovite predpustne šale g. G. zadrževale so gg. duhovnike do predzadnje minutice pred polnočjo, vso drugo družbo pa še pozno popolnočjo. Taka sloga, gospod urednik, vlada v naših podružnicah. In da bo tudi v bodoče tako ostalo, porok sta nam naša taktna gg. duhovnika, ki se ne vmešavata v politiko in prav dobro s preklicanimi „liberalci“ izhajata.

— **Umrl** je v tukajšnjem Leoninumu umirovljeni mašnik gosp. Anton Brodnik, bivši profesor v Kranju in v Zagrebu, v starosti 68 let. — V Kanalu na Goriškem pa je umrl g. Fran Kofol, c. kr. davkar. N. v m. p.!

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** vabi svoje člane, kakor tudi prijatelje društva na njega vsakoletni običajni pustni venček, kateri se vrši danes v gostilni, g. Fr. Rozmana „pri Virantu“. Začetek ob 7. uri Vstopnina 30 kr. Maske dobro došle.

— **Srečolov** s 300 srečkami je finančno ministerstvo dovolilo gasilnemu društvu na Breznici v društvene namene.

— **Novo pevsko društvo** so ustanovili v Planini pri Logatcu,

— **Ponesrečil** je te dni v kočevskem premogokopu 17letni Jožef Ozvald.

— **Iz Borovelj** nam piše vrl naroden mož: Gosp. Colarič, o katerem ste pisali te dni, ni bil čevljar, ampak orglarski stavbar, ki je zgradil nad 30 orgelj za razne cerkve. Bil je obče spoštovan mož in zelo odličen narodnjak.

— **Napad.** Kajzar Ivan Obrazek iz Šumnika v litijskem okraju je šel 22. t. m. proti večeru domov. V Vašičevi hosti pa ga je napadel hlapec Testan, ga pobil na tla ter ga večkrat ranil

— **Iz Škocijana** se nam piše: V svoji seji dne 9. t. m. je obč. odbor v Velikem Lipljenju (Škocijan pri Turjaku) sklenil prispevati za cesarjev spomenik v Ljubljani znesek 10 gld. ter svojedobno odposlati prošnjo za ustanovitev vseučilišča in nadsodišča v Ljubljani na državni zbor.

— **Drzen tat.** Dne 10. t. m. ob 2. uri zjutraj je prišel dosedaj neznan tat v prodajalno g. Repeta, a predno je mogel kaj vzeti, pognali so ga v beg trije možje, Franc Vovk, graščinski ribič, Janez Žerovec, in Janez Kajdiž, akoravno je tat trikrat nanje ustrelil. Tudi pred šestimi tedni je bil, kakor je bilo že poročano, tat v prodajalnici, seveda je takrat pobral kar je mogel nesti. Sedaj je odprl močno ključavnico Wehrtheimovega sistema, potem pa s krampom odlomil dve ključavnici. Ravno to ga je izdalo, ker je napravilo velik ropot.

— **Kužne bolezni.** V črnomaljskem okraju imajo v občini Doblje osepnice; v kočevskem, krškem in črnomaljskem okraju pa imajo prašičjo kugo. Tako poroča današnji uradni list.

— **Vodovod v Vrhpolju** v kamniškem okraju, za čigar napravo sta država in deželna prispevala znatne prispevke, je dodelan, in se bo še ta mesec vršila kolav-lacija.

— **Nove razglednice.** V založbi Iv. Bonača v Ljubljani so izšle prav lične nove razglednice, predstavljajoče novo vladno poslopje, učiteljske in pogled na ulico „Pod trančo“.

— **Samomor.** Iz Trsta poročajo: V V soboto popoldne je skočil 68letni umirovljeni redar Matevž Comicich iz svojega stanovanja skozi okno tretjega nadstropja na dvorišče. Nesrečnejši si je razbil glavo in je obležal mrtev na licu mesta. Comicichu se je poslednji čas nekoliko mešalo. Umrlí zapušča vdovo in jednega oženjega sina.

* **Maskarada praškega „Sokola“.** V nedeljo se je vršila v Pragi pod geslom „Črna gora“ krasna maskarada; na ta dan in v to svrho je izšel tudi slavnosten humorističen časopis, kateri je vzbudil veliko zabave in smeha. Mej maskami je bilo jako veliko Črnogorcev, Albancev, Srbov, Bolgarov, Rusov, Hrvatov itd. Dvorane so bile baje krasno dekorirane, ti prostori so bili v nedeljo prava pravcata Črna gora, kakoršna je v resnici.

* **Čuden slučaj.** Na Dunaju sta se pred letom poročili hčerki grofa Eulenburga in sicer obe istega dne; v hiši so obhajali dvojno poroko. Nedavno pa je dobila jedna hčerij dečka, a druga deklico in to zopet obe istega dne.

* **V 33 dneh okoli sveta.** Jules Verne je spisal roman, v katerem pride junak v 80 dneh okoli in okoli sveta. Ruski prometni minister, knez Chilkov je te dni na shodu zastopnikov mejnarodnih železniških uprav izjavil, da bo možno dospeti v 33 dneh okoli sveta, ko bo dovršena sibirska železnica. Knez Chilkov računa takole: Iz Bremna v Peterburg se pride po železnici v 1 $\frac{1}{2}$ dnevu, od tam do Vladistoka v 10 dneh, od ondi do San Franciska po morju v 10 dneh, od tam do New-Yorka po železnici v 4 $\frac{1}{2}$ dnevu in od tu do Bremna v 7 dneh, skupaj 33 dni. Doslej se je rabilo najmanj 66 dni za potovanje od New-Yorka v Southampton in Brindisi čez Pariz v Yokohamo in iz San Franciska v New-York.

* **Čudezni avtomat.** Na pariški razstavi l. 1900. bode tudi avtomat, kateri bode človeka, ki bo vrgel nekaj denarja, vanj fotografiral. Dotičnik se bode moral seveda mirno pred avtomat vstopiti. Pa ne le to; za nekaj časa bode prišla iz avtomata žepna rutica, v kateri bode uvezana njegova slika. Kako se bo to zgodilo, do sedaj še ni natanjko znano.

* **Dediči pesnika-milijonarja.** Pisatelj znane igre „Dve siroti“, Adolf d'Ennery, je zapustil šest milijonov frankov, 300 dramatičnih del, ki donajajo na leto vsaj 50.000 frankov tantijem, in palačo z veliko zbirko japonskih in drugačnih umetnin. Pesnik pa je zapustil tudi nezakonsko hčer, gospo Leroux, katere ni videl 50 let ter jo je šele pred svojo smrtjo pozval k sebi ter jo imenoval svojim dedičem. Temu pa se upirajo drugi sorodniki pesnikovi.

* **Koliko veljajo toaile Francozinj?** Gaston Worth v Parizu je zračunal koliko se izda primeroma v Franciji za žensko obleko. Dognal je, da napravijo samo najznamenitejši krojači in najfinejše šivelje toalet za milijardo frankov na leto. Od te svote plačajo okoli 250 milijonov frankov za pariško modo vnete Američanke, Rusinje in Angležinje.

* **Plakati.** Svet grofije londonske je dobil petičijo, podpisano z več nego 300 imeni arhitektov, proti prilepljenju plakatov na hiše. V nekaterih mestnih krajih v Londonu so namreč plakati prilepljeni po vsej hiši od zdlaj do vzgoraj, in tudi okna so prekrita s plakati. Seveda hišni gospodarji puste raje plakate prilepljati na svoje hiše, kot da bi jih oddali za stanovanje, ker jim plakati več donajajo.

* **Lavina zasula.** V Coloradu pri Cheroke-Hulchu se je udrila lavina ter zasula mnogo koč in rudokopov, 25 italijanskih delavcev, neko žensko in dva otroka je pokrila lavina. Rešili so jih le 8.

* **Poštni parnik „Kensington“ „Red Star Linije“**, v Antwerpah, je 10. t. m. dospel v New York.

* **Debiček od tujeov.** Znani nacionalni ekonom Maggiorino Ferraris je

zračunal, da ima Italija vsako leto do 200 milijonov dobička, ker hodijo po njenih krajih tujei. Število penzijonov, hotelov in hiš se je tekom dvajsetih let v Rimu potrojilo. Ferraris pa trdi, da bi bilo še mnogo več tujcev v Italiji, ter da bi ostali za daljšo dobo, ako bi bilo življenje cenejše, ako bi bili železnični vozovi čistejši in ugodnejši, ako bi bilo uradništvo prijaznejše in ako bi gostilničarji in posestniki hotelov toli grdo ne obirali tujcev. V Italiji se tujec izkorišča nečuvveno, zato pa vsakdo beži iz nje ter se ne vrne nikdar več.

* **Klub 100 let starih mož.** V New-Yorku sta ustanovila dva bivša sodnika in sedaj — ker sta že nad 70 let stara — kot odvetnika poslujoča moža, klub, ki sprejema za člene same take može, ki so že vsaj 70 let stari in ki imajo trdno voljo živeti vsaj do 100. godu. Klub ima stroga pravila ter se plačuje na leto 5 dolarjev. Klubovi člani imajo svojo gostilno in kavarno, svojo biblioteko, svoje kopališče in dr. Pravila določajo mej drugim, da mora vsak član spatí na dan 8 ur na desni strani, in sicer vedno pri odprtem oknu, se mora vsako jutro v mladih vodi kopati, mora imeti postelj sredi sobe, ne sme trpeti živali v sobah ter ne sme uživati preveč alkoholnih pijač.

* **Američansko gledališče.** V Ameriki ne poznajo skoraj več gledališč s stalnim ravnateljem, stalnim repertoirjem in osobjem. Po novem gledališkem sistemu si izbere gledališki podjetnik najprej igro, katero misli uprizoriti. Potem si najame za to igro izmeji 2000 igralcev najprimernejše in najspodobnejše ljudi, na to izbornega režiserja in advance-agenta. Ta dela reklamo s plakati, z uprizarjanjem škandalov in s pisanjem pikanterij o sodelujočih igralcih in igralcih. Režiser uči svoje ljudi 3-4 mesece vedno jedno in isto igro, ki se uprizori v vsakem oziru popolno ter se pri tem prav nič ne skopari. Ko igralci igro znajo, nastopijo ž njo najprej v manjših mestih, potem pa v večjih, končno v New-Yorku. Suflerja v Ameriki take družbe nimajo. Dramatizirane novele in dramatizirani romani à la „Trilby“ so v Ameriki najljubši. Izvirna ameriška dela se cenijo višje kot inozemska.

Književnost.

— „Slovenka“, glasilo slovenskega ženstva, prinaša v 3. zvezku naslednjó vsebino: Mokriška: Ločitev — pesem. — Dolenc: Moji stihí — pesem. — Danica: Naše ženstvo. — Vekoslav: Na verandi. — Dolenc: Šopek — pesem. — Desimira: Zavist in žal — pesem. — Prijateljska pisma urednici „Slovenke“. — Zorana: Moderni Efalt — pesem. — Mária: Junakinja. — Prevela Mária: Hrana za otroke — Razno. — Doma.

Telefonična in brzojavna poročila.

Položaj.

Praga 14. februarja. „Nar. Listy“ prijavljajo danes obširno situacijsko poročilo, v katerem potrjujejo in pojasnjujejo kar je „Slov. Narod“ že v soboto namignil, da so namreč zaradi nagodbe z Ogersko nastale silnetežave. „Nar. Listy“ potrjujejo, da morajo narodi biti pripravljeni na vse eventualnosti, češ, ako ta kriza še ni doseгла vrhunca, mu je pa že prav blizu.

Deželni zbor dolenjeavstrijski.

Dunaj 14. februarja. Uradni list „Wiener Zeitung“ prijavlja cesarski patent, s katerim se sklicuje deželni zbor dolenjeavstrijski na dan 27. februarja.

„Proč od Rima“.

Dunaj 14. februarja. Načelnik nemške katoliške ljudske stranke, dr. Kathrein je, kakor poročča „Vaterland“, interveniral pri naučnem ministru zaradi oklica nečega protestantskega pastora, kateri je bil z rektorjevimi privoljenjem nabit na vseučilišni deski v Gradcu in s katerim so se nemški visokošolci vabili na privaten razgovor v pastoračjevo stanovanje. Minister je odgovoril, da mu je stvar znana samo iz časnikov, da pa si bode dal o njej poročati.

Smrtna kosa.

Dunaj 14. februarja. V starosti 81 let je umrl danes oče češkega poslanca Papstmana. Pokojnik je bil odličen Slovan.

Nemškoliberalne vlade so ga kruto preganjale in ga krotile celo z vojaško silo.

Rim 14. februarja. Tu je uparil princ Karol Bonoparte iz rimskega kolena te rodbine.

Pravosodni minister Ruber.

Praga 14. februarja. „Politik“ poroča, da potane pravosodni minister Ruber po svojem bližnjem odstopu naslednik državnega svetnika Brauna.

Ravnopravnost v Šleziji.

Opava 14. februarja. Tudi pri sodiščih v Frivalovu in v Jagrovu v Šleziji odklanjajo nemški sodniki češko razpravljanje, češ, da niso vezani, držati se jezikovnih naredb, deželno sodišče pa jim je še pritrdilo, izrekši, da je v teh dveh okrajih samo nemščina uradni jezik.

Ogerska kriza.

Budimpešta 14. februarja. „Neues Pester Journal“ poroča, da je ogersko ministerstvo v sredo sklenilo podati pogodbeno demisijo. V večerajšnji avdijenci katero je imel ministerski predsednik baron Banffy, mu je cesar na jako laskav način izrekel zaupanje, iz česar sklepa imenovani list, da je podano demisijo smatrati kot nesprejeto.

Aféra Dreyfus.

Pariz 14. februarja. „Siecle“ poroča, da je vojni minister Freycinet v jedni zadnjih sej ministerskega sveta naznanil, da namerava cela vrsta generalov podati kolektivno demisijo, ako se revizija Dreyfusove zadeve ne odzame kazenskemu senatu kasacijskega dvora. To naznanilo je napotilo Dupuya, da je podal dotični o tem v parlamentu že sprejeti zakonski načrt.

Narodno gospodarstvo.

— **Razglasi.** Predstojniki političnih deželnih oblastev so določili, v katerih listih so razglaševati 1899 vpisi v trgovski register. Ti listi so: za Kranjsko „Wiener Zeitung“, „Laibacher Zeitung“ in „Slovenski Narod“; za Štajersko „Wiener Zeitung“ in „Grazer Zeitung“; za Koroško „Wiener Zeitung“ in „Klagenfurter Zeitung“; za Primorsko „Wiener Zeitung“, „Osservatore Triestino“ in „Triester Zeitung“; za Dalmacijo „Wiener Zeitung“ in „Objavitelj Dalmatinski“ — „Avvisatore Dalmato“.

— **Razpisane dobave.** C. kr. trgovsko ministerstvo poroča trgovski in obrtniški zbornici, da je ravnateljstvo kr. srbskih državnih železnic razpisalo dobavo papirja, kuvertov, gumi-arabika, čopičev, peres, svinčnikov in držal. Ponudbe naj se vpošljejo ravnateljstvu do 2. marca 1899. Dobavni razpis se lahko v pogleda v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. — C. kr. trgovsko ministerstvo poroča trgovski in obrtniški zbornici, da se v pisarni ravnateljstva policijskega skladišča v Boulac-u (Kajira) 28. februarja 1899 popoldne sprejemajo ponudbe in svrho dobave oblačil, hlevnih in v sedlarsko stroko spadajočih predmetov, za izboljšanje sedel potrebnega blaga, rumenega usnja in različnih drugih predmetov, in sicer za jedno leto od 1. aprila 1899 do 31. marca 1900.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

Roza je postala čmerna. Ravnanje njenega moža zdelo se ji je brezobzirno nasproti njej in nasproti njenemu očetu, kateremu bi bilo gotovo v veliko veselje, da bi sin toli častno mesto zavzemal. In to vse radi njegovih revežev? Ali zaradi primanjkanja časa? Nemogoče!

Zopet je čutila oni negotovi strah. Polastila se je je neka slutnja, neko predčutje prihodnje nesreče, katera pa ni imela gotove oblike. Kolikokrat se je tudi tolažila! „Kaj neki mi more pretiti?“ — vedno se je ono predčutje vleglo kakor ledena megla čez njeno prihodnost.

Danes je bil predgovor radi novih volitev v društvo zdravnikov. Henrik je šel, da odkloni, akoravno je njegova žena še enkrat skušala, ga pregovoriti. Sedaj jo je odvrnil z glasom, katerega še ni nikdar od njega slišala. To ni mogla trma biti, to so morali biti tehtni vzroki, ki so ga k temu silili. Ali ni bil zdaj skrajni čas, da zaupa očetu svoje skrbi? Bilo ji je nepopisno hudo, čutila se je samo s svojo skrivnostjo, samo s svojim strahom

Kakor hitro je odšel soprog, hitela je k očetu. Ko je stopila v njegovo sobo, ga je videla zamišljenega v svoje akte, da je

še zapazil ni. Ko se je ozrla v priprosti sobi krog sebe, rekla si je: skrivna lastnost, katera je vezala strogoga ponosnega sodnika z mladim zdravnikom, to pozorumljenje mej obema opira se na skupno temeljno potezo njih bitij. Oba sta bila polna gorečnosti marljivosti in izpolnjevanji svojih dolžnostij, oba stroga in resna, oba moža stanovitne volje. In vendar — vendar!

Naposled pogleda sodni predsednik kvišku.

(Dalje prih.)

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Č. g. Jakob Menhart, mestni kapelan ptujski, „iz raznih malenkosti“ 1 gld. — G. Fran Kocbek, nadučitelj v Gornjem Gradu nabral na lovski veselici 8 gld. 25 kr. — G. Anton Gnus, nadučitelj v Dolu na Štajerskem, 3 gld. nabrane na občnem zboru dolske „Posojilnice“, 1 gld. kot dar dolskih igralcev in 1 gld. 17 kr. iz nabiralnika v gostilni g. Fr. Peklarja na Dolu in 3 gld. 5 kr., nabrane na gostiji organizista J. Dragarja. — Po blagajničarici ženske podružnice ribniške, gđ. Anici Bobek, 56 gld., kot čisti dohodek veselice, katero sta priredili dne 22. januarja možka in ženska podružnica v Ribnici. — G. Jožef Zelnik, župnik v Čemšeniku, 3 gld. — Gđ. Anica Bonačeva nabrala v veseli družbi v Bonačevi gostilni v Begunjah pri Cerknici 1 gld. — Slavno „Hranilno in posojilno društvo“ v Celovcu 100 gld. — Obč. odbor v Črnem vrhu pri Godoviču poslal po g. D. Rudolfo 3 gld. — Skupina poštinih uradnikov v Ljubljani 100 gld. 25 kr. pokroviteljine. — Po g. Jos. Žirovniku v Gorjah 5 gld. dar gorjanske posojilnice in 1 gld. od g. župnika Sim. Ažmana za izgubljeno stavo. — Ženska podružnica v Logatcu 35 gld. udnine in 24 gld. 50 kr. jubilejnega daru. — Tržaška ženska podružnica po blagajnici gđ. Milki Mankočevi 100 gld. pokroviteljine, nabrane o priliki „božičnice“. — Možka podružnica na Vrhniku 33 gld. 54 kr. — Ženska podružnica na Vrhniku 48 gld. 8 kr. — Slavno upravištvo „Slov. lista“ 4 gld. 20 kr. — Slavno upravištvo „Slovenca“ 3 gld. — G. veletrežec, predsednik trgovske zbornice in dež. poslanec, Ivan Perdan v Ljubljani, založnik Ciril-Methodovih vžigalic 200 gld. — Slavno delavsko konsumno društvo v Ljubljani iz nabiralnika 2 gld. 19 kr. — Možka podružnica v Celju 55 gld. 79 kr. — Podružnica za Pivko v Št. Petru na Krasu 100 gld. — Iskreno zahvalujemo rodoljube za izredno poštvovalnost. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Uredištvo našegalista je poslal:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod

J. Strucej 12 K, nabrane pri banketu povodom oddajanja odklovanj odklovanecem žužemrškega okraja. — Živelí rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Sprejeli smo nadalje 22 K od gosp. J. U. v Mokronogu in 8 K 60 v. od gospe F. d. Sch. v Cerknici, a brez dostavka za kak namen? Posimo torj rodoljubno pošiljateljico in pošiljatelja, da nam izvolita to naznaniti, da potem darilo izkažemo in odvedemo svojemu namenu.

Poslano.¹⁾

Janezu Polak-u, usnjarskemu pomočniku v Kamniku.

Na Vaše „Poslano“ v štev. 34. „Slovenskega Naroda“ Vam odgovarjam sledeče:

Ker se ne maram spuščati z Vami po časopisih v nikakoršne debate glede Vaših dopisov, Vam tem potom naznanjam, da bom vložil pri sodišču tožbo, da se sodno dokaže vsa zadeva. Da pa častiti čitatelji sami sodbo izrečejo že naprej, zabeležim le to, da je bil podpis dopisnika v „Slov. Narodu“, v katerem se je razpravljalo o agitaciji in mahinaciji zaradi veselice „rodoljubov“ fingiran, ter da se je ime gospoda Koželja podpisal črez njegovo vednost. Če je to značajno, naj sodijo drugi!

Slavnemu c. kr. državnemu pravdištvu pa pripuščam soditi, če je dovoljeno podpisati osebo, katera ni dopisovalec.

Jos. Močnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*)

Z ozirom na dopis 8. februarja v „Slov. Narodu“ izjavljam resnici na ljubo, kakor je že g. Filic izjavil, da jaz pri veselici dne 2. februarja t. l. v čitalnici iz proste volje nisem pri godbi sodeloval ter me zaradi tega g. Pollak in jurist Bizjak niti najmanj nista mogla od tega sodelovanja odgovarjati, dalje izjavljam, da me nobeden izmed gori navedenih gospodov na večer čitalniške veselice ni povabil v kako gostilno, torej tudi ne v Rihtarjevo gostilno, dalje izjavljam, da nisem dobil od teh gospodov niti posredno niti neposredno kakega denarja za pijačo v tej gostilni, torej nista gg. Pollak in jurist Bizjak v vsej tej zadevi niti najmanj name uplivala. Sicer pa prosim gospode, ki me kličejo na odgovor v gostilno, da me od sedaj naprej radi te zadeve pustijo v miru, ker tej izjavi nimam ničesar več dostaviti. V dokaz vsemu temu služi, če treba, moja prisega.

V Kamniku, 13. februarja 1899.

(307) Ivan Levičnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Bratje Sokoli!

One člene, ki se današnje maskarade ne udeležé maskovani, vabi odbor, da pridejo v kolikor možno obilnem številu v polni družbeni opravi.

V Ljubljani, 14. febr. 1899.

Na zdar! Odbor.

Condurango Malaga vino

(želodec krepčujoče vino).

Sunja, 23 septembra 1898.

Blag. gosp. M. Leustek, lekarnar v Ljubljani.

Rad priznavam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepči telo, lajša in vzbuja slast do jedij.

(19-7) Dr. J. Felnegovič, obč. zdravnik.

Iz uradnega lista:

Izvršilne ali eksekutivne dražbe:

Posestvo vlož. št. 53, kat. obč. Gorjuše, cenjeno 300 gl., dne 17. februarja v Radovljici.
Posestvo vlož. št. 25, kat. obč. Pijava Gorica, cenjeno 7302 gl. in 65 gl., dne 18. februarja v Ljubljani.

Posestvo vlož. št. 56, kat. obč. Zagorje cenjeno 6000 gl. in posestvo vlož. št. 91, kat. obč. Hotič, cenjeno 1225 gl. 200 gl., oba dne 21. februarja v Litiji.

Posestvo, hiša št. 2, Konjušne ulice, vlož. št. 47, kat. obč. Trnovsko predmestje, cenjeno 4158 gl. 37 kr. dne 22. februarja v Ljubljani.

Posestvo hiš. št. 4, v Kurji vasi, vlož. št. 82, kat. obč. Karlovske predmestje, cenjeno 17521 gl. 32 dne 22. februarja v Ljubljani.

Zemljišče pok. Mine Kastelje, vlož. št. 241 in 242, kat. obč. Vipava, cenjeno 1150 gl. in 100 gl., dne 23. februarja v Vipavi.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10. februarja: Jožefa Gütl, uradnikova vdova, 84 let. Špitalske ulice št. 3, mrtvoud.

Dne 11. februarja: Apolonija Heibš, delavčeva žena, 73 let, Kolodvorske ulice št. 16, ostarlost. — Ivana Kotnik, zasebnica, 62 let, Sv. Petra cesta št. 20, vnetje sopil.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
13.	9. zvečer	736-7	51	sl. jug	jasno	
14.	7. zjutraj	737-6	12	sr. svzhod	del. oblak.	
	2. popol.	737-7	10-7	p. m. jzah.	jasno	00 mm

Srednja večerajšnja temperatura 6-6°, normala: -0-4°

Dunajska borza

dne 14. februarja 1899.

Skupni državni dolg v notah	101 gl. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 25 "
Avstrijska zlata renta	120 " 30 "
Avstrijska kronska renta 4%	101 " 85 "
Oggerska zlata renta 4%	119 " 85 "
Oggerska kronska renta 4%	97 " 85 "
Avstro-ogerske bančne delnice	919 " "
Kreditne delnice	367 " 50 "
London viza	120 " 40 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 " 95 "
20 frankov	11 " 78 "
20 frankov	9 " 55 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 42 1/2 "
C. kr. cekini	5 " 68 "

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKŠ VERŠEC, Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Išče se

najbolji izvor za nakupovanje kave, čaja, ruma in konjaka!

Nepotrebno iskati! (21-36)

Kavčič & Lilleg v Prešernovih ulicah

dobivata to blago neposredno iz prekmorskih dežel ter prodajata

1 kilo fine kave (Santos Prime po)	gl. 1-10
1 steklenica pristnega Jamaika ruma	0-50
1 deka pristnega Pecco-Souchong-čaja	0-05
1 pušica prave angleške carske melanje	0-50
1 steklenica pristnega fina konjaka	1-40

Brez tekmece!

Dacar

mlad, neoženjen, dobro izvežban v tej stroki, se takoj v službo sprejme.

Plača na mesec 40 gl. — Več o tem pove upravištvo „Slov. Naroda“. (306-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal Ausse, Solnograd; čez Klein-Raifling v Steyr, v Lince, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell od jezera, Inomost, Bregence, Curh. Genevo, Pariz, čez Klein-Raifling v Steyr, Lince, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipske, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzaja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzaja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curha, Bregence, Inomosta, Zella od jezera, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 17 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Avtomatični lovilci za množine.

Za podgane gl. 2-—, za miši gl. 1-20. Lové brez nadzorstva po 40 v jedni noči, ne puščajo nobene nečistosti in se postavljajo zopet sami. Povsod najboljše vspehi. Pošilja se proti povzetju. (302-1) M. FEITH, Dunaj, II., Taborstrasse 11 B.

V III. nadstropju ležeče stanovanje

obstoječe iz treh sob, kuhinje, podstrešne srambe in jedne drvarnice,

odda se s 1. majem 1899 v hiši Krojaške ulice št. 1 pod jako ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila dajo se ondi v gostilni „Pri luni“. (252-4)

Naznanilo.

Načelništvu južne železnice v Ljubljani naznanja, da se bode

dne 21. svečana t. l.

ob 10. uri dopoldne

po javni dražbi oddajalo

sledede, v skladišču carinskega urada na južnem kolodvoru nahajajoče se blago:

10 vreč kave, 4 vreče rozin, 1 vrečo mandeljnov in 1 zaboj čaja.

Od tega blaga boče imel kupec plačati pripadajočo carino in ga potem takoj odvesti iz carinskega skladišča. (305-1)

Reform-česalo

„priatelj živalij“

je brez dvoma najboljšo, v rabi najcenejše česalo. Kartica se najbolje hrani in ne prouzroča nobenih poškodovalj, tudi najnežnejše kože, ali vzne miranja najbolj občutnih živalij, odstrani hitro in temeljito prah in nesnago z dlake. Ni treba veliko moči, zobje se ne zamajajo. Čisti se samo od sebe. Cena za komad 1 gl. Ako se vpošlje gl. 120, se dobi poštnine prosto; po povzetju gl. 140.

M. FEITH, Dunaj, II., Taborstrasse 11/B. 301-1

S. 1/99/1.

Edikt.

(277-3)

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je čez vse, kjerkoli se nahajajoče premično, potem čez nepremično, v deželah, kjer velja konzurni red z dne 25. decembra 1868, se nahajajoče premoženje neprotokolovanega trgovca Gregorja Bartola v Travniku, okraj Ribnica, odprlo konkurz, ter imenovalo konkursnim komisarjem c. kr. dež. sodn. svetnika Frana Višnikarja z uradnim sedežem v Ribnici in začasnega upravitelja mase Ivana Rusa, posestnika v Travniku.

Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na 21. februarja 1899, ob 10. uri zjutraj na uradnem sedežu konkursnega komisarja stavijo svoje predloge glede potrjenja za zdaj nastavljenega ali o imenovanji družega masnega upravitelja, ko so se izkazali z dokazili za svoje terjatve. Ob enem se pozivljajo vsi oni, ki hote staviti do skupne konkurzne mase kako zahtevo kot konkurzni upniki, da oznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kaka pravna obravnava.

do dne 9. marca 1899. leta

pri tem sodišči, ali pri okrajnem sodišču v Ribnici po predpisih konkurznega reda, da se izognejo v istem zapretenih pravnih nasledkov ter jih dne 7. aprila 1899, pred c. kr. konkurznim komisarjem pri likvidacijsnem dnevu zglasijo za likvidacijo in določitev povrstnega reda.

Pri splošnem likvidacijsnem dnevu prisotni zglaseni upniki imajo pravico, po prosti voliti na mesto masnega upravitelja, njegovga namestnika in članov odbora upnikov, ki so dotedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja končno veljavno.

Daljšje objave tekem konkurzne obravnave pa se bodo zgašale v uradnem listu „Laibacher Zeitung“.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu

oddeleček III., dne 8. februarja 1899.

Reform sifoni.

Zakonito zavarovan.

Dr. Wagner & Comp.

zdržene tovarne kot komanditna družba.

Dunaj XVIII., Schopenhauerstrasse št. 45.

Večkrat odlikovana in največja specialna tovarna na kontinentu izdeluje kot

specijalitetu:

avtomatično delujoče stroje za sodovo vodo, ki izdelujejo vsako uro 50 do 1200 sifonov s tekočo oglikovo kislino.

Zavod za popolno upravo in oskrbovanje tovarn za sodovko in mineralne vode najnovejšega in najboljšega sistema. Z našimi patentovanimi stroji za sodovko stane 6 sifonov

jeden novčič.

Izvaža se v ogromnih množinah v vse dežele sveta. Aparati za mineralne vode od 50 gl. av. v. naprej. Izdelovanje pivnih pritiskalnih aparatov s tekočo oglikovo kislino. Novi in proti storabi zavarovani so naši Reform sifoni, zakonito zavarovani v vseh kulturnih državah.

Cenike in prevdarke stroškov pošilja na zahtevanje gratis in franco naša pisarna:

Dunaj XVIII., Schopenhauerstrasse 45.

Telefon št. 12375. Interurbanni promet. (289-2)

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4. Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja. Prodaja oljnatih barv, lako in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirlka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga

vsakovrstnih čopčev za pleskarje, slikarje in sidarje, šteditnega mazila za hrastove pde, karbolinaja itd. Posebno priporočava sl. občini u najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likarje letnih tal pod imenom „Rapidol“. Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot prisnano realno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode

najboljše blago in

kravate

prodaja

= Alojzij Persché =

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov i. t. d. Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Mehanik

Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah. Bistlike in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.

Vnaja naročila se točno izvršujejo.

Kožuhovino

kakor:

čepice, mufe

i. t. d. priporoča po najnižjih cenah

J. S. BENEDIKT

na Starem trgu.